

Ehitusmasinate kindlustuse tingimused

E100/2023

Kehtivad alates 12.09.2023

Käesolevad kindlustustingimused on osa AB „Lietuvos draudimas“ Eesti filiaali (edaspidi PZU) ja kindlustusvõtja vahel sõlmitud ehitusmasinate kindlustuse lepingust. Kindlustustingimusi kohaldatakse koos PZU kindlustuslepingute üldtingimustega. Kindlustustingimustes reguleerimata küsimustes juhivad kindlustuslepingu pooled võlaõigusseadusest ja muudest õigusaktidest.

1. Kindlustatud ese

- 1.1.** Kindlustatud ese on poliisil märgitud ehitusmasin koos lisaseadmetega.
- 1.2.** Ehitusmasina lisaseadmeks loetakse seadet, mida on võimalik ehitusmasinast eraldada (lisakopp, hüdrovasar, sahk jms). Lisaseade on kindlustatud, kui selle hind sisaldub poliisi sõlmimisel määratud kindlustussummas, olenemata asjaolust, kas lisaseade on kindlustatud esemega ühendatud või mitte. Lisaseadmeks ei ole kindlustatud eseme külge kinnitatud haagis või muud järelveetavad või külgeriputatavad tööorganid (adrad, äkked, kaarutid, vaalutid, niidukid jmt).
- 1.3.** Kindlustatud ese ei ole:
 - 1.3.1. ehitusmasinale õigusaktide nõudeid rikkudes paigaldatud seade või detail;
 - 1.3.2. ujuvvahend (pontoon, praam, parv, jms), õhusõiduk (s.h droon), maastikusõiduk (ATV jms), sõjalise otstarbega masin, päästeameti, politsei ja kiirabi alarmsõiduk, raudteeveerem (v.a rööbasteedel liikuv torn-, sild-, pukk- jm kraana ning raudteede ehitamise ja puhastamise masin), maa all töötav masin.

2. Kindlustusjuhtum

- 2.1.** Kindlustusleping on sõlmitud koguriskikindlustuse vormis. Kindlustusjuhtum on igasugune kindlustatud eseme ootamatu ja ettenägematu kahjustumine või hävimine, välja arvatud punktis 3. Välistused (juhtumid, mis ei ole kindlustusjuhtumid ning mille puhul kindlustusandjal ei ole kahju hüvitamise kohustust).
- 2.2.** Ehitusmasinate kindlustuse puhul hüvitatakse kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjuseks võib olla:
 - 2.2.1. tulekahju (sh suits, tahm, kustutustöödest põhjustatud kahju), otsene või kaudne välgutabamus, plahvatus (v.a sisepõlemismootorites, kateldes ja surveanumates gaaside ning vedelike paisumisest tingitud plahvatus);
 - 2.2.2. loodusõnnetus (torm, üleujutus, maavärin, maalihe, kivi- ja pinnasevaring jm);
 - 2.2.3. vandalism (kindlustatud eseme rikkumine või hävitamine kolmanda isiku poolt);
 - 2.2.4. röövimine (kindlustatud eseme hõivamine füüsilist vägivalda kasutades või sellega otseselt ähvardades);
 - 2.2.5. vargus;
 - 2.2.6. kindlustuskohas asetleidev kokkupõrge takistusega, ümberminemine, kukkumine kraavi või kaevikusse;
 - 2.2.7. muu juhtum, mis pole välistatud punktis 3.

3. Välistused

- Ehitusmasinate kindlustuse puhul ei hüvitata:
- 3.1.** kahju, mis on tekkinud väljaspool poliisil märgitud kindlustusterritooriumi;
 - 3.2.** kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme mootori, jõuülekanne, veermiku, piduri-, elektrisüsteemi või muu kindlustatud eseme osa sisemine (elektriline või mehaaniline) vigastus, rike või häire, kindlustatud eseme või selle osa mehaaniline pragunemine või purunemine, kindlustatud esemes kasutatava jahutus- ja/ või muu vedeliku külmumine, õli, määrdeainete, jahutus- ja muude vedelike ebapiisavus või leke, ebakvaliteetse kütuse või õli kasutamine. Kui ülalnimetatud

põhjused tingivad tulekahju, kindlustatud eseme ümberminemise, otsasõidu teisele masinale või takistusele, kuulub selline järgkahju hüvitamisele. Kahju põhjustanud detaili hinda ning selle vahetamise või asendamise kulusid ei hüvitata.

- 3.3.** kulutusi kindlustatud eseme töö iseloomust tingitud lühikese kasutuseaiga, kõrge kulumisnormiga ja sagedasti vahetatavate osade (näiteks vasarad, puuri- ja saeterad, hõõvliirauad, noad ja muud löikepinnad, matriisid, purustuspinnad, tõstuki- ja konveierilindid, sõelad, trossid, köied, ketid, rihmad, ühendusvoolikud ja -kaablid, rehvid, roomikud ja lindid, akud, painduvad torujuhtmed, lõdvikud, korrapäraselt vahetatavad filtrid, eraldus- ja tihendusmaterjalid, elektripirnid jms) väljavahetamiseks, kui sellega ei kaasne muid hüvitatavaid vigastusi ja kahju seisneb otseselt vaid ülalloetletud seadmeosade väljavahetamises või remondis. Kahju hüvitatakse, kui see tekkinud punktis 2. määratletud kindlustusjuhtumi tõttu;
- 3.4.** vargusest või röövimisest tingitud kahju, kui sellele on kaasa aidanud kindlustusvõtja juures töötav isik või isik, kellel on kindlustusvõtjaga ühine majapidamine või keda isik kasutab oma majandustegevuses;
- 3.5.** kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme väljumine kindlustusvõtja valdusest tehingu, kelmuse, omavolilise kasutamise või väljapressimise tõttu, samuti eelnimetatud sündmustega seoses kindlustatud esemele tekitatud kahju;
- 3.6.** kahju, kui PZU-le ei ole kindlustatud eseme võõrandamisest õigeaegselt teatatud ja kahjujuhtum toimub ühe kuu möödumisel ajast, mil PZU oleks pidanud vastava teate saama; sisepõlemismootorites, kateldes ja surveanumates gaaside ning vedelike paisumisest tingitud plahvatuste tagajärjel tekkinud kahju;
- 3.8.** kahju, mis on tingitud tõusu- ja/või mõõnavete jõudmisest kindlustatud esemeni; kahju, mis on põhjustatud kindlustatud eseme kasutamisest või transportimisest üleujutatud teel või maa-alal;
- 3.9.** kahju, mille põhjuseks on pikaajaline protsess (näiteks roostetamine, hallitamine, kavitatsioon, kattakivi moodustumine) või kindlustatud eseme igapäevasest käitamisest tingitud amortiseerumine;
- 3.10.** kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme purunemine või pragunemine mehaanilise väsimuse tõttu.
- 3.11.** kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme küljest amortisatsiooni, pikaajalise protsessi või mehaanilise väsimuse tõttu lahti tulnud detaili sattumisest ehitusmasinasse või sellele otsa sõitmisest;
- 3.12.** kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme mittekasutamisest;
- 3.13.** väljaspool hoonet või avatud hoones paiknevale kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjuseks on tuul, vihm, lumi, pakane, üleujutus või muu loodusnähtus, liiv või tolm, kui kindlustatud ese pole ette nähtud välistingimustes kasutamiseks;
- 3.14.** kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme töö tootja kehtestatud piirmäärast kõrgemal koormusel ja muudes äärmuslikes tingimustes; ülekoormus; kindlustatud eseme katsetamisel ja proovikäitamisil ilmnenud kahju;
- 3.15.** kahju, mille põhjuseks on mingi sündmus või kindlustatud eseme juures algselt eksisteerinud defekt, sisemine viga või varjatud puudus, mis oli (või pidi olema) kindlustusvõtjale teada enne kindlustuslepingu sõlmimist, hoolimata sellest, kas selline sündmus või defekt oli PZU-le teada või mitte;
- 3.16.** kahju, mille eest vastutab lepingu või seaduse, sh garantii alusel kolmas isik (kindlustatud eseme tootja, importija, edasimüü- ja, paigaldaja, rendileandja, hooldaja vms);
- 3.17.** kindlustatud eseme vigastusi, mis ei mõjuta selle tööd (värvi-, email- ja poleeritud kriimustused, mõlgid kindlustatud eseme korpusel või kerel jms);

- 3.18. kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme saastumine või reostumine näiteks mürgi, tahma, sette, tolmu jms tõttu, kui saastumine või reostumine ei ole tingitud kindlustusjuhtumist;
- 3.19. kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme kadumine, kui tegemist ei ole röövimisega ega vargusega;
- 3.20. vandalismist ja kindlustatud eseme või selle osade vargusest tingitud kahju, kui kindlustatud ese ei ole töövälisel ajal hoiustatud vastavalt käesolevate tingimuste punktides 10.10. kuni 10.11. (k.a) esitatud tingimustel;
- 3.21. kahjustusi ega vigastusi, mis ilmnevad alles kindlustatud eseme korralise ülevaatus, inventuuri või hoolduse käigus;
- 3.22. kahju, kui kindlustatud eseme tehnoseisund ei vasta kindlustuslepingu ega õigusaktide nõuetele;
- 3.23. kindlustatud eseme tehnilise kontrolli kulused, samuti hoolduse või remondi käigus väljavahetatava seadme osa ja selle vahetamise või asendamise hinda;
- 3.24. rahalisi nõudeid, mis ei ole tingitud otsesest varalisest kahjust, näiteks saamata jäänud tulu, mittevaraline kahju, puhtmajanduslik kahju, trahv, intress, viivis jms;
- 3.25. kahju, mis tuleb või tuleks hüvitada kohustusliku kindlustuse (sh liikluskindlustuse) lepingu alusel;
- 3.26. riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste, sh päästeameti kulused;
- 3.27. keskkonnasaaste likvideerimise kulud;
- 3.28. enne ja pärast kindlustusjuhtumit ametivõimude nõuetest ja ettekirjutustest tekkinud kulused;
- 3.29. kahju, mille põhjuseks on sõjategevus, terrorismiakt, mäss, rahvarahutus, streik, ülestõus, revolutsioon, riigipööre, erakorraline seisukord, sundvõõrandamine, konfiskeerimine või muu samalaadne sündmus;
- 3.30. kahju, mille põhjuseks on tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle kontrolli alt väljumine, radioaktiivne kiirgus ja radioaktiivne saastumine;
- 3.31. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme puudulikkusest või valest hooldusest, remondist ja käitamisest;
- 3.32. kahju, kui kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isik või kindlustushüvitise lõplikuks saajaks on Vabariigi Valitsuse või rahvusvahelise sanktsiooni subjekt.

4. PZU vabanemine kindlustuslepingu täitmise kohustusest

PZU vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:

- 4.1. kindlustusvõtja on tahtlikult või raskest hooletusest rikkunud vähemalt ühte kindlustuslepingus sätestatud kohustust ja selline kohustuste rikkumine mõjutab kahju teket või suurust või PZU kohustuste ulatuse kindlakstegemist;
- 4.2. kindlustusvõtja on rikkunud oluliste riskiasjaolude muutumisest teatamise kohustust;
- 4.3. kindlustusvõtja on esitanud PZU-le teadlikult valeandmeid kahju toimumise asjaolude või kahju suuruse kohta;
- 4.4. kahju on tekkinud kindlustusvõtja raskest hooletusest või tahtlusest;
- 4.5. kindlustatud esemega on kindlustusvõtja pannud toime kuriteo või aidanud sellele kaasa;
- 4.6. kindlustatud eset kasutanud isikul puudus kindlustusjuhtumi ajal vastava kategooria sõiduki juhtimise õigus ning väljaõpe ja/ või tööandja kirjalik luba vastavalt Eesti Vabariigi õigusaktidele;
- 4.7. kindlustusjuhtumi põhjuseks on kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku tegevus alkoholijoobes, narkootikumide või muude psühhotroopsete ainete mõju all. Kui kindlustatud eset kasutanud isik keeldub vahetult pärast kahju tekkimist joovet tuvastamast, loetakse, et ta oli kahju tekkimise ajal alkoholi, narkootikumide või psühhotroopsete ainete mõju all. Sama kehtib juhul, kui eelnimetatud aineid tarvitati pärast kahju tekkimist, kuid enne politsei kohalesaadamist või joobe tuvastamise ettepaneku tegemist.

5. Kindlustusterritoorium

- 5.1. Kindlustusleping kehtib poliisil märgitud territooriumil (kindlaksmääratud aadressil või riikides).
- 5.2. Kindlustuskaitse kehtib olenemata asjaolust, kas kindlustatud ese on töös, seisab kasutamata, asub garaazhis, on kapitaalremondiks (ka lahtimonteerimise käigus), puhastamiseks või korraliseks hoolduseks lahti võetud või seda teisaldatakse või veetakse kindlustusterritooriumi piires. Lisaks kuuluvad kindlustuskaitse alla juhud, mil:

5.2.1. kindlustatud ese osaleb iseseisvalt teeliikluses;

- 5.2.2. kindlustatud eset veetakse haagise, treileri või muu veovahendiga või kui seda pukseeritakse jäiga ühenduslüliga teise sõiduki taga;
- 5.2.3. kindlustatud eseme iseseisev osalemine liikluses või selle vedu/pukseerimine toimub maismaal ning enne veovahendile laadimist on kindlustatud ese kahjustamata.
- 5.3. Kindlustuskaitse ei kehti (kui pole kindlustusandjaga kirjalikult kokku lepitud teisiti), kui kindlustatud ese paikneb või seda kasutatakse:
 - 5.3.1. laeval, praamil, parvel ja/või muul ujuvvahendil;
 - 5.3.2. maa-alustel töödel;
 - 5.3.3. veekogus, s.h jääl;
 - 5.3.4. nafta- ja/või gaasitöötlemise ettevõtete territooriumil.

6. Kindlustussumma, kindlustusväärtus ja hüvitispiir

- 6.1. Kindlustussumma on suurim väljamakstav summa ühe kindlustusjuhtumi kohta. Kindlustushüvitise väljamaksmisel kindlustussumma ei vähene, v.a juhul kui kindlustatud ese loetakse täielikult hävinenuks.
- 6.2. Kindlustusväärtus on kindlustushüvi väärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal.
- 6.3. Kindlustatud eseme kindlustusväärtus on turuväärtus. Turuväärtuse all mõistetakse samaväärse (samalaadsete tehniliste näitajatega, sama kulumisastme ja kvaliteediga) eseme taassoetamise kulused. Turuväärtuse hulka kuuluvad ka võimalikud veo- ja paigalduskulud, tollimaksud ja riigilõivud.
- 6.4. Hüvitispiir on kindlustuslepingus kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiir. See on suurim väljamakstav summa ühe kindlustusjuhtumi kohta, sealjuures jäävad alakindlustust puudutavad tingimused kehtima. Hüvitispiiriga kindlustamises on kokku lepitud siis, kui kindlustuslepingusse on tehtud sellekohane märg.

7. Alakindlustus, ülekindlustus ja mitmekordne kindlustus

- 7.1. Alakindlustus on olukord, kus kindlustatud eseme kindlustussumma on väiksem kui selle kindlustusväärtus.
- 7.2. Ülekindlustus on olukord, kus kindlustussumma või kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiir on suurem kui kindlustatud eseme kindlustusväärtus.
- 7.3. Ala- ja ülekindlustus selgitatakse välja iga kindlustatud eseme kohta eraldi.
- 7.4. Mitmekordne kindlustus on olukord, kus kindlustatud ese on kas osaliselt või täielikult kindlustatud sama kindlustusrisi vastu sama või mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate tasutatavate hüvitiste kogusumma ületaks kahju suuruse või kindlustussummad kokku ületaksid kindlustusväärtuse. Mitmekordse kindlustuse puhul vastutavad kindlustusandjad solidaarvõlgnikena.

8. Omavastutus

- 8.1. Omavastutus on kindlustuslepingus kokkulepitud rahasumma, mis iga kindlustusjuhtumi korral jääb kindlustusvõtja kanda. Omavastutus arvatakse hüvitatavast kahjust maha viimasena. Kui kahju on suurem kui kindlustussumma või hüvitispiir, siis arvatakse omavastutus maha kindlustussummast või hüvitispiirist.
- 8.2. Kui ühe kindlustusjuhtumi tagajärjel saab kahjustada rohkem kui üks sama kindlustuslepinguga kindlustatud ese, võetakse arvesse vaid üks, kahjustunud esemete omavastutustest suurim omavastutus.

9. Kindlustusrisk ja selle võimalikkuse suurenemine

- 9.1. Kindlustusrisk on kindlustatud eseme ootamatu ja ettenägematu kahjustumise oht, mille vastu kindlustatakse, välja arvatud punktis 3. Välistused.
- 9.2. Kindlustusrisi võimalikkuse suurenemise all mõistetakse asjaolusid, mis suurendavad kindlustusjuhtumi toimumise tõenäosust või tekkivat kahju. Sellised asjaolud hõlmavad eelkõige teavet, mida PZU küsib kindlustusvõtjalt enne kindlustuslepingu sõlmimist (näiteks kindlustatud eseme võõrandamine, kasutusviisi (tavakasutuse) või kindlustuskoha muutumine jne). Kindlustatud eseme tavakasutuseks ei loeta selle üürile või rendile andmist; kindlustusrisi mõjutav oluline asjaolu on ka kindlustuslepingus sätestatud, kindlustusrisi puudutava eritingimuse, lisatingimuse, ohutusnõude või

- 9.3. Kui kindlustusvõtja kindlustusriski võimalikkus suureneb, peab ta sellest viivitamatult PZU-le teatama, välja arvatud juhul, kui kindlustusriski võimalikkuse suurenemise põhjustas üldiselt teadaolev asjaolu, mis ei mõjuta üksnes selle kindlustusvõtja kindlustusriski.
- 9.4. Kindlustusvõtja ei või pärast lepingu sõlmimist ilma PZU nõusolekuta kindlustusriski võimalikkust suurendada ega lubada seda teha isikutel, kelle eest ta vastutab.
- 9.5. Kui kindlustusvõtja rikub teatamise kohustust või kindlustusriski võimalikkuse suurendamisest hoidumise kohustust ning kindlustusjuhtum toimub pärast ühe kuu möödumist ajast, mil PZU oleks pidanud vastavasisulise teate kätte saama, vabaneb PZU kindlustuslepingu täitmise kohustusest, välja arvatud juhul, kui ta teadis kindlustusriski võimalikkuse suurenemisest ajal, mil ta oleks pidanud teate kätte saama või pidi seda teadma.
- 9.6. Kindlustusperioodi jooksul on PZU-l õigus kindlustatud ese üle vaadata, nõuda kindlustusriski võimalikkuse suurenemise korral kindlustusvõtjalt täiendavate turvameetmete rakendamist ja/või suurendada kindlustusmakset. Eeltoodu ei välista PZU õigust kindlustusleping üles öelda.
- 10. Kindlustusvõtja kohustused**
- 10.1. Kindlustusvõtjaga on võrdsustatud isikud, kellega kindlustusvõtjal on ühine majapidamine, samuti:
- soodustatud isikud,
- kindlustusvõtja juures töötavad isikud ja kindlustusvõtja poolt majandustegevuses kasutatavad isikud,
- kindlustatud eseme seaduslikud valdajad,
- isikud, kes kasutavad kindlustatud eset omaniku või seadusliku valdaja nõusolekul.
Kindlustusvõtja lepingulised kohustused kehtivad ka temaga võrdsustatud isikute jaoks.
- 10.2. Kindlustusvõtja on kohustatud:
- 10.2.1. järgima Eesti Vabariigis kehtivaid õigusakte, tootjate kasutusjuhendeid, ohutusnõudeid, mis tulenevad Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest ja kindlustuslepingust, sealhulgas kindlustuslepingus märgitud eritingimusi kindlustatud esemete ohutuks käitamiseks;
- 10.2.2. hoidma alles ja PZU nõudel esitama lisaseadme hankimist ja/või paigaldamist ning väärtust tõendavad dokumendid (nt müügiplakkumised, müügileping vms);
- 10.2.3. teatama PZU-le õige kindlustusväärtuse;
- 10.2.4. selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi isikutele, kes on kindlustusvõtjaga võrdsustatud;
- 10.2.5. võimaldama PZU esindajal tutvuda kindlustusterritooriumi, kindlustatavate esemete ja kindlustuslepingu sõlmimiseks vajaliku dokumentatsiooniga;
- 10.2.6. esitama täieliku ja õige teabe kindlustusriski hindamiseks ja teatama kindlustuslepingu sõlmimisel kõigist talle teada olevatest olulistest asjaoludest, mis mõjutavad PZU otsust sõlmida kindlustusleping või teha seda kokkulepitud tingimustel;
- 10.2.7. teatama viivitamatult PZU-le kindlustusriski võimalikkuse suurenemisest (nt kui tekivad muudatused võrreldes kindlustuslepingus märgituga);
- 10.2.8. tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks, vältima kindlustusriski võimalikkuse suurenemist ja mitte laskma seda teha isikutel, kes on kindlustusvõtjaga võrdsustatud;
- 10.2.9. teatama viivitamatult mitmekordse kindlustuse tekkimisest;
- 10.2.10. teatama viivitamatult kindlustatud eseme võõrandamisest.
- 10.3. Kindlustatud esemega võib töötada vaid vastava kategooria juhtimisõigusega isik.
- 10.4. Kindlustatud eseme mootoriruumi, kütteseadmeid ja muid tuleohtlikke kohti tuleb korrapäraselt puhastada. Metsa-, turba- ja muudes kergestisüttiva tolmuga keskkonnas töötavatel masinatel tuleb eelnimetatud kohti pidevalt suluõhuga puhastada.
- 10.5. Kindlustatud eseme elektri- ja toitesüsteemi tuleb korrapäraselt kontrollida, et ennetada lühiste ja lekete teket. Samuti tuleb hoolitseda väljalaskesüsteemi (sädemepüüdur) korrasoleku eest.
- 10.6. Kindlustatud eset tuleb hooldada vastavalt selle kasutusjuhendile ja tootja nõuetele selleks pädeva isiku või ettevõtja poolt. Hoolduse tegemine tuleb dokumenteerida ning dokumendid säilitada.
- 10.7. Kindlustatud eseme osi tohib sojendada vaid selleks ettenähtud kütteseadmetega, mida tuleb kasutada range kontrolli all.
- 10.8. Kindlustatud eseme vedamiseks kasutatav sõiduk peab olema nõuetekohaselt registreeritud ning läbinud tehnilise ülevaatuse; kindlustatud ese tuleb veovahendile korralikult kinnitada.
- 10.9. Kui kindlustatud eset kasutanud isik lahku kindlustatud eseme juurest, tuleb selle aknad, ukсед ja luugid sulgeda ja lukustada, tööle rakendada ärandamisvastased seadmed (sh signalisatsioonisüsteem, immobilaiser jms – kui on paigaldatud), võtta kaasa kindlustatud eseme dokumendid (kui on väljastatud) ja kõik võtmed.
- 10.10. Kindlustusvõtja peab tagama mõistlikud ja elementaarsed tingimused kindlustatud eseme hoidmiseks töövälistel ajal.
- 10.10.1. Töövälisteks ajaks peetakse aega, mil kindlustatud ese pole töös (v.a. söögipausid ning aeg, mis kulub kindlustatud eseme vedamiseks ühelt tööelt või -territooriumilt teisele).
- 10.10.2. Mõistlikuks ja elementaarseks peab PZU üht järgmistest töövälistest hoiutingimustest:
- a) mehitud valve hoones või territooriumil, mis on kindlustatud eseme hoiukohaks;
- b) töökorras ja töövälistel ajal sisselülitatud automaatne valvesignalisatsioon, mis asub kindlustatud eseme hoiukohaks olevates ruumides ja on alaliselt ühendatud litsentseeritud turvafirma või pidevalt valvatud valvepuldiga;
- c) kindlustusvõtja esindaja viibimine kindlustatud eseme vahetus läheduses, nii et tal on ülevaade kindlustatud eseme juures toimuvast ja ta saab ohu korral sekkuda, nt teavitada politseid või päästeametit;
- d) kindlustatud eseme hoiustamine igapäevaselt ettevõtte tarastatud territooriumil. Eeldatakse, et territoorium on täielikult tarastatud, st piiratud katkematu taraga. Territooriumi sissepääsud on vähemalt väljaspool tööaega suletud ja lukustatud;
- e) kindlustatud eseme hoiustamine igapäevaselt talu territooriumil, võimalusel asustatud majapidamise vahetus läheduses, kus elanikul on ülevaade kindlustatud esemest ning võimalus ohu korral sekkuda või reageerida (võtta ühendust pädeva ametkonnaga (politsei või päästeametiga)).
- 10.10.3. Siiski eeldatakse, et hooajalise kasutusega kindlustatud eset hoitakse käitusvälistel ajal (masina järjestikune seisu-aeg vähemalt 3 kuud) suletud ja lukustatud hoones (garaažis) või varjualuse all.
- 10.11. Mõistlikuks ja elementaarseks hoiutingimuseks ei peeta kindlustatud eseme hoidmist töövälistel ajal territooriumil, mille omaniku või valdajaga puudub kokkulepe kindlustatud eseme hoiulevõtmiseks (näiteks avalik parkla, üldkasutatavad teed ja tänavad jm).
- 10.12. Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:
- 10.12.1. võtma viivitamatult tarvitusele abinõud kindlustatud eseme päästmiseks, kahju suurenemise vältimiseks ja kahju vähendamiseks;
- 10.12.2. teatama juhtunust viivitamatult:
- a) politseile, kui kahtlustatakse vargust, röövimist, vandalismi või muud kolmanda isiku õigusvastast tegevust;
- b) kohalikule päästeametile, kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatusel;
- c) muudel juhtudel pädevale asutusele või isikule;
- 10.12.3. teatama kindlustusjuhtumist esimesel võimalusel pärast sellest teadasaamist isiklikult või esindaja kaudu PZU-le. Kui kindlustusjuhtumi toimumise täpset aega pole võimalik määrata, loetakse selleks aeg, mil kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik oleks pidanud kindlustusjuhtumist teada saama;
- 10.12.4. võimaluse korral hoidma kindlustusjuhtumi toimumiskoha puutumatusena kuni PZU korraldusteni;
- 10.12.5. täitma PZU-lt saadud juhiseid.
- 10.13. Pärast kindlustusjuhtumit võib kindlustatud eset kasutada ainult juhul, kui juht on kindlustatud eset kontrollinud ja veendunud, et kindlustatud ese on tehnonõuetele vastavas seisundis. Eelkõige peab juht kontrollima, kas kindlustatud eseme õli, kütus või jahutusvedelik ei leki, kas roolisüsteem ja pidurid on töökorras ning kas rehvid on kahjustamata.
- 10.14. Kindlustusvõtja peab esitama kahjustatud, kindlustusjuhtumijärgses seisus kindlustatud eseme või selle jäänuki PZU-le ülevaatamiseks. Kindlustusvõtja ei tohi asuda kahju saanud kindlustatud eset taastama ega hävinud eset utiliseerima ilma PZU nõusolekuta.

- 10.15.** Kindlustusvõtja on kohustatud esitama PZU-le kogu teabe, mis on vajalik PZU lepinguliste kohustuste kindlaksmääramiseks, sh kõik dokumendid kindlustatud eseme soetamise, kahju tekkepõhjuste ja kahju suuruse kohta.
- 10.16.** Kui kindlustuslepingu pooled ei lepi kokku teisiti, on kindlustusvõtja kohustatud kindlustatud eseme jäänuki kindlustusjuhtumi järgses seisundis PZU-le üle andma Eesti Vabariigi territooriumil. Kui PZU teostab kindlustatud eseme jäänuki ülevaatuse või utiliseerimise muus riigis või toob kindlustatud eseme jäänuki Eestisse, vähendatakse hüvitist nende kulude võrra.
- 10.17.** Varastatud või röövitud kindlustatud eseme tagasisaamisel või selle asukoha teadasaamisel on kindlustusvõtja kohustatud teavitama PZU-d sellest viivitamatult kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 10.18.** Kui kahju hüvitab kolmas isik, peab kindlustusvõtja sellest PZU-d viivitamatult teavitama.
- 10.19.** Ülaltoodud kindlustusvõtja kohustuste puhul pole tegemist ammandava loeteluga. Muud kohustused võivad sisalduda käesolevate tingimuste teistes punktides ning muudes kindlustuslepinguga seotud dokumentides.

11. PZU kohustused

PZU on kohustatud tegema otsuse kahju hüvitamise kohta 30 päeva jooksul alates kindlustusjuhtumi teate saamisest. Kui PZU-l ei ole mõjuval ja temast mitteoleval põhjusel võimalik teha kõiki vajalikke toiminguid eelnimetatud tähtjaks, peab ta sellest kindlustusvõtjat eelnevalt teavitama ja selgitama, milles mõjuv põhjus seisneb, ning näitama ära vajalike toimingute lõpetamise eeldatava tähtaja.

12. Kindlustushüvitis ja hüvitamise viisid

- 12.1.** Kindlustushüvitis on rahasumma, millega hüvitatakse kindlustusjuhtumi aset leidmisel kindlustatud eseme taastamiskulud ja muud kindlustuslepingus kokkulepitud, vajalikud ja põhjendatud lisakulud, mis on seotud kindlustusjuhtumi tagajärgede kõrvaldamisega.
- 12.2.** Hüvitamise viisid on rahaline hüvitis või kahjustatud eseme taastamise, taassoetamise või samaväärsega asendamise kulude hüvitamine. Hüvitamise viisi määrab PZU.

13. Hüvitamise kord

- 13.1.** Kindlustusjuhtumi korral hüvitab PZU kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud, hävinud või kaotsiläänud kindlustatud eseme taastamis- või taassoetamiskulud ning muud kindlustuslepingus kokkulepitud vajalikud ja põhjendatud lisakulud. Kindlustushüvitise arvestamisel võetakse aluseks kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud, hävinud või kaotsiläänud kindlustatud eseme kindlustusväärtus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.
- 13.2.** Kindlustuslepingus kokkulepitud vajalikud ja põhjendatud lisakulud on:
- 13.2.1. kindlustusjuhtumi korral tekkinud kahju mõistlikud ärahoidmise või vähendamise kulud, isegi kui need ei andnud soovitud tulemust;
 - 13.2.2. kulud, mis kaasnevad öö- ja ületundidega, riiklikel pühadel töötamisega, kiirveostega (sh õhuveostega);
 - 13.2.3. kindlustatud eset remontiva tootjatehase, importija või edasimüüja esindajate sõidu- ja majutuskulud;
 - 13.2.4. kindlustatud eseme päästekulud (k.a kindlustatud eseme puhastamise kulud);
 - 13.2.5. avariilise eseme sündmuskohalt äravedamise kulud, vajalikud ja põhjendatud lahtivõtmise ja kokkupaneku kulud ning remonditöökohta ja sealt tagasi vedamise kulud;
- 13.3.** Kindlustusjuhtumi tagajärgede likvideerimisega seotud lisakulud hüvitatakse kuni 10% ulatuses kindlustatud eseme kindlustussummast, maksimaalselt 10'000 euro ulatuses.
- 13.4.** Kindlustatud eseme osalise kahjustumise korral (kui kindlustatud eseme taastamine on tehniliselt või majanduslikult põhjendatud) hüvitatakse kindlustusjuhtumieelse seisundi põhjendatud taastamis- ja/ või asenduskulud (materjalid, varuosad, töötasud).
- 13.5.** PZU ei ole kohustatud hüvitama uusi osi ega asenduskuludid, kui kahjustunud eseme osi on võimalik remontida.
- 13.6.** Kindlustatud eseme osalisel taastamisel kasutatakse selle tööeale ja tehnilisele seisundile (ehk kindlustusjuhtumieelsele kulumile ja väärtusele) vastava kulumisastmega osasid. Kui

vastava kulumisastmega osasid ei ole võimalik ega otstarbekas hankida, hüvitatakse uute osade hind, v.a kindlustusjuhtumi tõttu kahjustunud rehvid ja roomikud, mille puhul arvestatakse nende kulumisastet ja amortisatsiooni.

- 13.7.** Kui kindlustatud eseme taastamine ei ole tehniliselt või majanduslikult põhjendatud, loetakse kindlustatud ese täielikult hävinenuks.
- 13.8.** Kindlustatud eseme täieliku hävinemise korral hüvitatakse kindlustatud eseme tegelik, kindlustusjuhtumieelne väärtus.
- 13.9.** Tegelik väärtuse leidmisel võetakse arvesse kindlustatud eseme ehitusaasta, töötundide arv, tehniline seisund, kulumisaste, komplekssus jm.
- 13.10.** Kindlustatud eseme täieliku hävinemise korral läheb omandiõigus hävinenud masina (jäänuki) või selle osade suhtes üle kindlustusandjale. Kui kindlustusvõtja soovib jätta jäänuki või selle osa enda omandisse või ei anna seda kindlustusandjale üle, vähendatakse kindlustushüvitist jäänuki või selle osa(de) kindlustusjuhtumijärgse väärtuse võrra.
- 13.11.** PZU ei hüvita kulusid, mille põhjuseks on mis tahes muudatused kindlustatud eseme konstruktsioonis, detailide lisamine, täiendused või parendused, kapitaalremont või korraline hooldus.
- 13.12.** Alakindlustuse korral hüvitab PZU kahjusumma sellises proportsioonis, milline on kindlustussumma suhe kindlustusväärtusse. Kui kindlustussumma ei erine kindlustusväärtusest üle 10%, loobutakse alakindlustuse rakendamisest.
- 13.13.** Ülekindlustuse korral hüvitab PZU kahjusumma kuni kindlustusväärtuseni.
- 13.14.** Hüvitispiiriga kindlustamisel hüvitab PZU kahjusumma kuni kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiirini, alakindlustust puudutavad tingimused jäävad kehtima.
- 13.15.** Kindlustushüvitise määramisel arvestatakse hüvitamisele kuuluvast summast maha sissenõutavaks muutunud tasumata kindlustusmaksed ja hüvitisvähendused, kui poliisil pole märgitud teisiti.
- 13.16.** Kindlustatud eseme täishävingu korral on PZU-l õigus vähendada väljamakstavat kindlustushüvitist jooksva kindlustusperioodi lõpuni tasumata maksete võrra sõltumata sellest, kas kindlustusmakse tasumise tähtpäev on saabunud ja kellele kindlustushüvitis välja makstakse.
- 13.17.** Kui kindlustusvõtja või soodustatud isik saab varastatud või röövitud vara oma valdusse tagasi pärast kindlustushüvitise väljamaksmist, tuleb tagasisaadud ese anda PZU omandisse või tagastada kindlustushüvitist.
- 13.18.** Käibemaksuseaduse alusel kindlustusvõtjale tagastatavat käibemaksu osa ei hüvitata.

14. Kindlustushüvitise tagastamine

Kindlustusvõtja on kohustatud tagastama kindlustushüvitise PZU-le 10 päeva jooksul juhul, kui pärast kahju hüvitamist on ilmnunud hüvitamist välistav asjaolu või kui kahju on hüvitatud kolmas isik.